

Aluesuunnittelu / Henri Jutila

Uudenmaan ELY-keskus, kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

UUDELY/16850/2024

Lausunto koskien ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tapauskohtaista soveltamista yksittäistapauksessa, Neoen Renewables Finland Oy, Jäniksenlinnat-Raala aurinkovoimapuisto

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Uudenmaan liitolta lausuntoa siitä, onko ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tarpeen soveltaa Neoen Renewables Oy:n aurinkovoimahankkeeseen Nurmijärven ja Tuusulan kunnissa.

Hankkeen kuvaus

Hankeessa on suunnitteilla yhteensä noin 677 hehtaarin kokoinen aurinkoenergian tuotantoalue, joka tulisi sijoittumaan Nurmijärvelle ja Tuusulaan Jäniksenlinnan ja Raalan alueille. Hanke muodostuu kolmesta hankealueesta, jotka puolestaan muodostuvat 3–8 pienemmästä osasta. Suurimman yksittäisen osan pinta-ala on noin 165 hehtaaria ja pienimmän yksittäisen osan pinta-ala on noin 6,5 hehtaaria. Paneelialueet on tarkoitus aidata. Aurinkovoimalan nimellisteho on maksimissaan alustavalla toteutus-suunnitelmalla noin 500 MWp.

Hankealueet sijoittuvat pääasiassa peltoalueille. Isompia metsäisiä alueita sijaitsee Raalan suunnittelualueen etelä- ja länsiosissa sekä Jäniksenlinna 1 -suunnittelualueen koillisosassa.

Hankeessa suunnitellaan rakennettavan sähköasema hankealueen keski-osiin. Rakennettavalta sähköasemalta sähkö siirretään ilmajohdoilla tai maakaapeleilla olemassa olevalle suunnittelualueiden keskellä sijaitsevalle Fingrid Oyj:n Nurmijärven 400 kV sähköasemalle. Aurinkovoima-alueiden välinen sähkönsiirto toteutetaan nykyisten teiden viereen rakennettavilla 33 kV maakaapeleilla.

Lausunto

Hankealueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, joka on osa Uusimaa-kaava 2050-kokonaisuutta. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa ovat saaneet lainvoiman 13.3.2023 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Lisäksi hankealueella on voimassa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava tuulivoimaratkaisun osalta. Maakuntakaavatilanne on esitetty oikein YVA-

tarveharkintahakemuksessa. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa (MRL 32 §).

Tuusulan puolella hankealueella on voimassa vanhentunut osayleiskaava vuodelta 1996. Tuusulassa onkin käynnistetty Vanhankylän aurinkovoimailan osayleiskaavatyö. Nurmijärven puolella hankealuetta on voimassa kunnan oikeusvaikutukseton yleiskaava vuodelta 1989. Uudenmaan liiton saamien tietojen mukaan myös Nurmijärven puoleiselle osalle hankealuetta on tarkoituksena laatia osayleiskaava, mutta prosessi ei ole vielä käynnistynyt. Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan hankkeen suunnittelu tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä molempien kuntien osayleiskaavatoiden kanssa ja tarvittaessa odottaa kaavoitustyön käynnistymistä. Uudenmaan liitto painottaa sitä, että aurinkovoimahankkeen todella huomattava laajuus huomioiden hankkeen edellytykset ja vaikutusten arviointi tulee selvittää MRL:n mukaisessa kaavaprosessissa. Myös selvitysten riittävyys, sekä tarvittava vuorovaikutus voidaan varmistaa osana kaavaprosessia. Paras vaihtoehto olisi laatia kuntien yhteinen yleiskaava koko hankealueelle. Tuusulan ja Nurmijärven puolille laadittavat erilliset osayleiskaavatkin tarjoavat edellytykset vaikutusten arvioinnille, mutta tällöin uhkana on, että vaikutuksia ei tarkastella riittävästi koko hankealueen laajuudelta.

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että hankkeen toteuttamisen vaikutukset ja mahdolliset yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa arvioidaan samalla kertaa koko hankealueen osalta, eikä vain kulloinkin laadittavan osayleiskaava-alueen kohdalta. Tähän arviointiin hyvän välineen tarjoaa YVA-menettely. Vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon kummankin kunnan puoleiset hankealueen osat riittävän laajalla hankealueen ulkopuolelle ulottuvalla vyöhykkeellä, jotta saadaan kokonaiskuva koko hankkeen arvioiduista vaikutuksista.

Luontovaikutusten arviointiin liittyen Uudenmaan liitto tuo esille liiton laatimat luontoselvitykset, jotka on tarpeen ottaa hankkeen suunnittelussa huomioon. Esimerkiksi Uudenmaan ekologisten verkostojen analyysissä Vanhankylän alueelta on tunnistettu luonnon ydinalueita yhdistäviä käytäviä ja verkostoja. Ekologisia yhteyksiä on mahdollista tarkastella Uudenmaan liiton paikkatietoaineistolla, joka on saatavissa linkistä [Ekologiset verkostot | Avoimet aineistot](#).

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-lain liitteen 1 hankeluettelo sisältää hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä. Aurinkovoimahankkeet varsinkin uutena hanketyypinä eivät kuulu YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa mainittuihin hankkeisiin.

YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 3 §:n 2 momentin perusteella kuitenkin myös hankeluettelon soveltamisalaan kuulumattomaan hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Mitään hanketyyppejä tai kokoluokkaa ei näin ollen ole ennakolta poissuljettu arviointimenettelyyn

soveltamisalasta. Soveltamisalan lähtökohtana ovat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ja päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan hankkeen poikkeuksellisen suuri koko on YVA-lain liitteen 2 tarkoittama hankkeen ominaisuus ja hankkeen vaikutusalueella olevan luonnonympäristön sietokykyyn vaikuttava tekijä, joka on huomioitava arvioitaessa hankkeen YVA-menettelyn tarvetta.

Uudenmaan liiton mielestä on todennäköistä, että suunniteltu hanke vaikuttaa voimakkaasti alueen ekologiseen verkostoon ja luontoarvoihin, ja vaikutukset ovat kokonaisuudessaan mahdollisesti merkittäviä. Lisäksi hanke vaikuttaa negatiivisesti ravinnontuotantoon. Hankkeella on myös merkittäviä vaikutuksia maisemaan. Laaja-alaisella hankkeella lienee myös vaikutuksia alueen vesitalouteen.

Johtopäätökset

Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan hanke edellyttää YVA-menettelyn käynnistämistä yksittäistapausharkinnan perusteella. Hankkeen vaikutuksia voitaisiin arvioida vaihtoehtoisesti myös koko hankealueen kattavassa osayleiskaavatyössä.

Mari Siivola
aluesuunnittelun vastuualueen johtaja

Jakelu

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Tiedoksi

jenni.nieminen@ely-keskus.fi